

Nr 9

Av herr Nelander m. fl., i anledning av föreslagen reducering av antalet veckotimmar i kristendomskunskap i realskolan.

Bevarandet av vårt västerländska kulturarv är helt visst för oss alla synnerligen angeläget. Denna andliga kulturbyggnad har byggts upp med kristendomen som ett bärande fundament, vilket alltfört är en av de starkaste garantierna för verklig demokrati och individuellt människovärde.

Den i våra dagar alltmer tilltagande normlösheten är ett uppenbart hot mot vårt samhälle och dess gemenskapsliv. Ett stärkande av den kristna idealbildningen och en moralisk upprustning borde därför vara en angelägen uppgift inte endast för den kristna kyrkan utan också för samhällets organ. Detta kan ske icke minst genom en grundläggande kristendomsundervisning.

Redan 1946 års skolkommision yttrade, att kristendomsämnet, mer än de flesta andra ämnen, är ägnat att vara "instrument för den personlighetsdanning, som är skolans väsentligaste uppgift". Visst kräver det moderna samhällets utveckling en allt större specialisering och därmed ökade anspråk på skolans förmåga att meddela kunskaper för det praktiska livet. Men att göra de unga skickliga för kommande livsuppgifter får inte betyda endast tekniskt kunnande. De måste också bibringas normer för en sund livsföring och god insikt i livsåskådningsfrågor. Kristendomsundervisningen är härtill väl lämpad. För en sådan grundsyn har även Kungl. Maj:t och riksdagen tidigare uttalat sig. Enligt här anförda synpunkter är det ägnat att beklaga, att kristendomsämnets timantal å skolschemat under det senaste decenniet vid flera tillfällen hotats av minskning och även beskurits.

I sitt i februari 1957 avgivna och efter återremiss i ny skrivelse i december samma år vidhållna förslag till tim- och kursplaner för treårig realskola vid allmänna läroverk och kommunala realskolor jämte därav föranledda förslag till tim- och kursplaner för fyra- och femårig realskola, m. m. har kungl. skolöverstyrelsen bl. a. föreslagit en reducering av antalet veckotimmar för ämnet kristendomskunskap i klass 1⁴ från två till en. Vi anser denna beskäring vara synnerligen olycklig, främst av följande orsaker:

1) Kursen som skall läsas i 1⁴ är mycket omfattande. Bl. a. sträcker den sig över hela kyrkohistorien ända fram till mitten av 1800-talet. Detta har visserligen behandlats i folkskolans klasser 5 och 6, men dels torde detta

avsnitt under den härför anslagna tiden inte fullt tillfredsställande ha kunnat genomgås, och dels medger där elevernas mognad icke ett helt tillägnande av detsamma. I 1⁴ skall därför en sammanfattning och fördjupning av ämnet ske. Samtal i etiska och religiösa frågor i samband med det kyrkohistoriska stoffet är nödvändiga. Om sålunda en fördjupad syn på kyrkohistorien skall bli möjlig i denna klass, måste två timmar stå till lärarens förfogande; en timme beräknas anslagen till preparering av läxan, läsning av litteratur i anslutning till kursen o. s. v. samt en timme till förhör och ytterligare fördjupning.

2) På grund av mellankommande skriv- och lovdagar kan en sådan timme infalla med flera veckors mellanrum. En reduktion av ett ämnes timtal från två veckotimmar till en betyder därför i själva verket åtskilligt mer än 50 procents minskning av tilldelad tid. Då lärarens förbindelse med klassen blir mera sporadisk, får han ej den närmare kontakt med eleverna, som är förutsättningen för att hans undervisning skall verka bildande och personlighetsdanande. Särskilt framträdande blir svårigheten i en nybörjarklass, där läraren skall lära känna kanske ett 35-tal nya elever. Intet annat läroämne på skolschemat har föreslagits få en så dålig ställning, att det i såväl första som andra klassen har endast en veckotimme till förfogande.

3) Erfarenheterna från 1³ och 2⁴ med deras till en veckotimme reducerade tid visar svårigheten att i dessa klasser — ej minst när det gäller nybörjare — på ett tillfredsställande sätt såsom föreskrivits kunna undervisa eleverna i vår tids kyrkohistoria, ge en översikt av nutida samfund och fromhetsriktningar etc. — allt betydelsefulla moment i elevernas fostran till goda samhällsmedborgare. I stället för att enligt skolöverstyrelsens förslag berövas ytterligare en veckotimme — och nu gäller det nybörjarklassen — borde kristendomsämnet ha återfått den från 1950 mistade timmen.

4) Om skolöverstyrelsens önskan att i klass 1⁴ minska sammanlagda antalet veckotimmar till 35 anses böra tillgodoses, borde någon timme för ett ämne med mera tilldelad tid kunna överflyttas till 2⁴.

Med stöd av det ovan anförda får vi därför hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala såsom sin mening.

att den av skolöverstyrelsen föreslagna reduceringen av antalet veckotimmar i ämnet kristendomskunskap i realskolan icke bör ske.

Stockholm den 16 januari 1958

		<i>Eric Nelander</i>
<i>Hans Nyhage</i>	<i>Edvin Gustafsson</i> i Bogla	<i>Märta Boman</i>
<i>Olof Hammar</i>	<i>Sam. B. Norup</i>	<i>Edith Liljedahl</i>
<i>Eric Nilsson</i> i Svalöv	<i>James I. A. Dickson</i>	<i>S. Rimås</i>
<i>Carl Eric Hedin</i>	<i>Augustinus Keijer</i>	<i>Sven Svensson</i> i Krokstorp
<i>Elias Jönsson</i> i Sikås	<i>Nils Persson</i> i Svensköp	<i>Jöns Nilsson</i> i Bästekille
<i>Ulla Lidman-Frostenson</i>	<i>Tage Magnusson</i> i Borås	<i>A. Widén</i>
<i>Ernst V. Staxäng</i>	<i>Yngve Hamrin</i> Jönköping	<i>Ture Königson</i>
<i>Olof Johansson</i>	<i>Harald Hallén</i>	<i>Karl Kilsmo</i>
<i>Axel Gustafsson</i> Borås	<i>Harry Carlsson</i>	<i>J. W. Pettersson</i> i Norregård
<i>Arvid Nilsson</i> i Lönsboda	<i>Henning Carlsson</i> Huskvarna	<i>Mac P. Hamrin</i> i Kalmar
<i>Einar Rimmerfors</i>	<i>M. Berglund</i>	<i>Johan Ahlsten</i>
<i>Carl Wilh. Lothigiuis</i>	<i>Dag R. Edlund</i>	<i>Erik Magnusson</i> i Tumhult
<i>Einar Setterberg</i>	<i>David Svenungsson</i>	<i>C. O. Carlsson</i>
<i>Karin Wetterström</i>	<i>J. Onsjö</i>	<i>Bengt Bengtsson</i>
<i>Hans Wachtmeister</i>	<i>Stina Wallerius</i>	<i>Nils G. Hansson</i> i Skegrie
<i>Gösta Darlin</i>	<i>Harry Wahrendorff</i>	<i>Gustav Boija</i>
<i>Elsa Ewerlöf</i>	<i>Johan Ö. Agren</i>	<i>Axel Landgren</i>
<i>O. Malmborg</i>	<i>Harald Larsson</i> i Hedenäset	<i>Henrik Munktell</i>